Hrvatski sabor
Služba za odnose s javnošću
Trg sv. Marka 6
10000 Zagreb

e-mail: sabor@sabor.hr
http://www.sabor.hr

tel: 01/4569-222
01/4569-460
faks: 01/4569-611

EDUKATIVNI LETAK – DEMOKRACIJA

HRVATSKI SABOR

SLUŽBA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU

DEMOKRACIJA

Riječ demokracija potječe od dviju grčkih riječi: demos, što znači „narod" i *kratein*, što znači „vladati". Ta „vladavina naroda" kao oblik društvenog uređenja poznata je još od šestog stoljeća prije Krista – i od tada se razvija. Tijekom povijesti, demokracije su cvale, bivale ugrožene ili ukidane, te ponovno uspostavljane diljem svijeta.

Posjetitelji u Hrvatskome saboru

Glavna skupština Ujedinjenih naroda 2007. godine priznala je neuništivost i univerzalnost načela demokracije proglasivši **15. rujna – Međunarodnim danom demokracije**. Toga dana je istaknuto da „iako sve demokracije dijele ista obilježja, ne postoji jedinstven model demokracije", te da „demokracija ne pripada ni jednoj zemlji ili regiji".

Krajnji cilj demokracije je očuvanje i promicanje dostojanstva i temeljnih prava pojedinaca, uspostava socijalne pravde, poticanje gospodarskog i socijalnog razvoja društva, jačanje društvene kohezije te izgradnja okoline povoljne za međunarodni mir. Stoga su demokracija, razvoj i ljudska prava međusobno povezani.

Demokracija promiče i štiti ljudska prava kako bismo svi, bez obzira na rasu, rod, osobna uvjerenja i stil života, mogli sudjelovati u stvaranju zakona i politike koja nam određuje put. Ljudska prava uključuju i pravo na slobodu izražavanja, pravo na slobodno udruživanje s drugim ljudima te pravo na izbor naših zastupnika na slobodnim i poštenim izborima.

U demokraciji građani igraju aktivnu ulogu u političkom i društvenom životu. Svoju volju izražavamo na slobodnim i poštenim izborima. Demokratsko glasovanje je opće, jednako i tajno kako bismo mogli sasvim slobodno izabrati naše zastupnike. Obrazovanje i neovisni mediji od vitalne su važnosti za informirani odabir. Međutim, naša uloga aktivnih građana ne prestaje izlaskom na izbore; moramo neprestano sudjelovati u javnim događanjima kako bi Vlada bila svjesna našeg postojanja i odgovorila na naše potrebe.

Parlament je središnja institucija demokracije. On predstavlja društvo u svoj njegovoj raznolikosti i utjelovljuje volju naroda. Parlamenti su odgovorni za pomirenje sukobljenih interesa različitih skupina i zajednica unutar društva, te za provođenje dogovora. To postižu dijalogom i kompromisom.

Sabornica

Parlamenti imaju nekoliko zadaća, koje uključuju:

– *donošenje zakona;*
– *odobravanje poreza i proračuna Vlade;*
– *nadziranje rada izvršne vlasti i dr.*

Izazov za parlamente predstavlja izvršavati ove zadaće na što je moguće demokratskiji način.

Demokracija je ideal koji se ostvaruje kroz niz institucija i praksi. U modernim državama demokratska načela ostvaruju se putem:

– *pravnog okvira koji jamči prava narodu;*
– *predstavničkih institucija koje su odgovorne građanima;*
– *aktivnog građanstva i civilnog društva;*
– *političkih stranaka koje zastupaju mišljenja i želje naroda;*
– *medija koji građane izvještavaju o događanjima.*

Uključivanje naroda u ono što se događa unutar njihove države najsigurniji je način uspostave temeljnih sloboda i jednakosti, zadovoljavanja potreba građana, te očuvanja i uspostave mira.

„Svatko ima pravo sudjelovati u upravljanju svojom zemljom neposredno ili preko slobodno izabranih predstavnika. Svatko ima pravo na jednak pristup javnim službama u svojoj zemlji.

Volja naroda temelj je državne vlasti: ta se volja mora izražavati na povremenim i poštenim izborima, koji se provode uz opće i jednako pravo glasa, tajnim glasovanjem ili nekim drugim jednako slobodnim glasačkim postupkom."

ČLANAK 21. ***Opće deklaracije o ljudskim pravima***

Dvorana Ante Starčevića